

ZHODNOCENÍ DOPADŮ ELEKTRONICKÉ EVIDENCE TRŽEB NA TRH S UBYTOVACÍMI SLUŽBAMI V ČESKÉ REPUBLICE EVALUATION OF THE IMPACT OF ELECTRONIC RECORDS OF SALES ON THE ACCOMMODATION SERVICES MARKET IN THE CZECH REPUBLIC

Lenka Pisková¹, Pavel Semerád²

¹ Bc. Lenka Pisková, Provozně ekonomická fakulta, Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00, Brno, xpiskova@node.mendelu.cz

² Ing. et Ing. Pavel Semerád, Ph.D., MBA, Provozně ekonomická fakulta, Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00, Brno, pavel.semerad@mendelu.cz, ORCID 0000-0002-0901-6776

Abstract: This paper evaluates electronic records of sales. We specifically focused on entrepreneurial entities in the accommodation services sector since these were included in the first stage of mandatory record keeping in the Czech Republic (from 1 December 2016 onwards). Our particular aim was to see how introducing the electronic records of sales system affected the number of collective accommodation establishments; the average accommodation fee; the total amount of sales; and the amount of tax revenue.

Based on the results, we can conclude that the assumption of opponents of the electronic records of sales system that there would be a decline in entrepreneurial entities has been confirmed to some extent. Between 2016 and 2017, the number of accommodation establishments decreased by 161, but already in 2018 there was an increase of 419. The electronic records of sales system had a positive effect on the growth of the average accommodation fee. According to our calculations, this is a year-on-year increase of 30.01 CZK per night. At the same time, the number of registered guests increased by about 10% in all regions of the Czech Republic; sales in the administrative regions also increased by 8–16%. Positive effects can also be observed on the revenue side of the state budget. Not only did the number of value-added tax returns and the number of newly registered VAT payers increase, but the collection of corporate income tax also increased year-on-year.

Based on the evaluation of these indicators under monitoring, it can be concluded that the electronic records of sales system is an effective tool that could have brought about a change in the situation of the accommodation services market.

Keywords: Electronic records of sales, accommodation services, accommodation, Czech Republic, tax collection.

JEL Classification: H20, H70

ÚVOD

Boj proti daňovým únikům je velmi obtížným úkolem, kterému čelí státy po celém světě. Právě v důsledku daňových úniků totiž veřejné rozpočty přicházejí o významné peněžní prostředky, které se odhadují řádově v miliardách EUR ročně. Např. podle odhadu Evropského Parlamentu (2021) ztratily státy Evropské unie v roce 2020 jen na karuselových podvodech u daně z přidané hodnoty 164 mld. EUR.

S daňovými úniky také úzce souvisí narušení podnikatelského prostředí. Jestliže totiž státy nejsou schopny nastavit stejné podmínky pro všechny podnikatele a zajistit jejich dodržování, může to časem způsobit, že ti poctiví již nebudou schopni konkurovat těm nepoctivým.

Pokud takový jev skutečně nastane, je pak téměř nemožné přesvědčit ty poctivé, že mají i nadále řádně platit daně a podnikat dle pravidel (Torgler a Schaltegger, 2005). Nepoctiví podnikatelé se pro ně stanou

špatným morálním příkladem. Je tak naprosto nezbytné, aby v takovém případě stát zasáhl a obnovil pravidla na problematickém trhu. V opačném případě tyto nekalé praktiky začnou i ti poctiví považovat za nový standard a přizpůsobí se mu (Le Bon, 1896).

Mezi hlavní priority daňové politiky Evropské unie patří boj proti daňovým únikům. Je tak podporována spolupráce mezi daňovými správami jednotlivých zemí. (Evropský parlament, 2020) To znamená, že státy mohou v rámci společných podmínek harmonizace daní navrhnout taková opatření, která omezí daňové podvody a narovnájí pravidla na jednotném evropském trhu.

Jedním z takových nástrojů, který je využíván nejen v České republice, je elektronická evidence tržeb (např. Pisková, 2021, Radvan a Kappel, 2015, Semerádová a Semerád, 2016). Elektronická evidence tržeb je zákonnou povinností podnikatelů evidovat na portálu správce daně tržby v hotovosti.

Právě hotovostní transakce, které nezanechávají na rozdíl od bankovních převodů a plateb kartami žádnou digitální stopu, nebylo dříve možné kontrolovat v reálném čase. Mohlo tak docházet k tomu, že tyto platby nebyly nikterak evidovány a veškeré důkazy o prodejkách a poskytnutých službách byly zničeny (Semerád, Radvan a Semerádová, 2021). Tento nedostatek byl odstraněn zavedením elektronické evidence tržeb, od které si Ministerstvo financí České republiky slibovalo nejen vytvoření férového podnikatelského prostředí, ale také vyšší daňové příjmy do státního rozpočtu (Žurovec, 2019).

Stát tak získal nástroj, který mu umožňuje sledovat hotovostní tržby podnikatelů v reálném čase. Ti totiž mají povinnost evidovat své tržby online na serveru Finanční správy České republiky a to do 48 hodin. Celá operace vyžaduje připojení k internetu a unikátní certifikát, který podnikatelé získají po registraci od správce daně. Tento certifikát je možné využívat ve všech zařízeních, která umožňují připojení na internet (Finanční správa, 2021b). V České republice bylo zavedení elektronické evidence tržeb rozděleno do 4 fází (zákon č. 112/2016 Sb). Od 1. prosince 2016 mají za povinnost evidovat tržby podnikatelé v ubytovacích a stravovacích službách (1. fáze). Od 1. března 2017 tuto povinnost mají podnikatelé v maloobchodu a velkoobchodu (2. fáze). Ostatní podnikatelé se měli postupně přidat ve 3. fázi (od 1. března 2018) a ve 4. fázi (od 1. června 2018).

Přechod na elektronickou evidenci tržeb ale neproběhl tak hladce, jak byl naplánován. Již od počátku návrhu bylo toto opatření kritizováno. Odpůrci argumentovali tím (např. KDÚ ČSL, 2017; Klesla a Petr, 2016; Median, 2015; ODS, rok neuveden; Strana soukromníků České republiky, 2015), že to neúměrně zatíží podnikatele (navýší se jim administrativa), že si budou muset pořizovat druhá technická vybavení (navýší se jim finanční zátěž) a také že dojde ke zneužití odesílaných dat (strach o bezpečnost). Největší obavou odpůrců byla hrozba, že kvůli elektronické evidenci tržeb ukončí podnikatelé hromadně svá podnikání (ČTK, 2016). Odpůrcům se tak nakonec podařilo zajistit, aby tuto povinnost Ústavní soud České republiky (2017) zrušil pro 3. a 4. fázi podnikatelů. Protože ale Ústavní soud evidenci jako protiústavní neshledal, došlo k novele zákona a posunutí začátku na 1. května 2020 (Dušek, 2020). Vlivem pandemie COVID19 byl díky novele posunut začátek jejího zahájení na 1. ledna 2023. Současně došlo k přerušení povinnosti evidovat tržby podnikatelskými subjekty, které již své tržby evidovaly v rámci 1. a 2. fáze (zákon č. 449/2020 Sb.). Je tak otázkou, jak se k této povinnosti postaví vláda Petra Fialy (funkční období od 2021), která tento nástroj v době, kdy byly současné vládní strany v opozici, kritizovala.

1. METODIKA

Cílem článku je zhodnotit elektronickou evidenci tržeb v České republice u podnikatelů, kteří poskytují ubytovací služby. Zaměřili jsme se zejména na to, jaký vliv mělo zavedení elektronické evidence tržeb (i) na počet hromadných ubytovacích zařízení, (ii) na průměrnou cenu ubytování, (iii) na celkovou výši tržeb, a (iv) na výši daňových příjmů. Podkladem pro tento článek se stala bakalářská práce Lenky Piskové (2021), která byla úspěšně obhájena na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně.

Pro naplnění stanovených cílů bylo vycházeno z veřejně dostupných dat Českého statistického úřadu a Finanční správy České republiky. Hodnoceny byly informace o celkových tržbách, celkové množství ubytovaných hostů a počet přenocování. S cílem eliminovat lokální výkyvy, bylo pracováno

se souhrnnými daty o ubytovacích zařízeních v rámci celé České republiky. Takto získané výsledky byly ale pro názornost rozděleny po jednotlivých krajích.

Výchozí období analýzy byla léta 2012-2020, pouze u tržeb z ubytovacích služeb bylo potřeba kvůli nedostatku dat pracovali s obdobími 2012-2018.

V rámci každého roku byl počítán průměrný počet přenocování (PPP), což znamená, kolik nocí v průměru hosté strávili v ubytovacích zařízeních. Výpočet byl proveden na základě rovnice (1).

$$PPP = CPP/PUH \quad (1)$$

Kde

CPP je celkový počet přenocování,

PUH je počet ubytovaných hostů.

Následně byla pomocí rovnice (2) vypočítána průměrná cena ubytování za jednu noc (PPU).

$$PPU = CPP/PPP \quad (2)$$

Pomocí průměrné ceny za ubytování za jednu noc (PPU) byl vyhodnocen vliv zavedení elektronické evidence tržeb na tržby a ceny u poskytovatelů ubytovacích služeb.

Hodnoty celkových tržeb byly dopočítány pro všechny kraje, přestože byly k dispozici jen souhrnné hodnoty pro celou Českou republiku (veřejná databáze Českého statistického úřadu pod kódem CZ-NACE 55 – Ubytování). Důvod tohoto postupu byl následující: (i) zjištění podílu celkového počtu přenocování v konkrétním kraji na počtu přenocování v celé České republice; (ii) následně násobení vypočteného podílu a celkových tržeb v České republice.

Analýza daňových příjmů byla vytvořena pomocí daňové statistiky, která je dostupná na webovém portálu Finanční správy České republiky. Zde bylo omezení dostupností dat za období 2012-2018.

Počet hromadných ubytovacích zařízení byl získán ze statistik Českého statistického úřadu. Zde jsou hromadná ubytovací zařízení rozdělena do 7 kategorií – hotel, hotel garni, penzion, kemp, chatová osada, turistická ubytovna a ostatní hromadné ubytovací zařízení. Pro tento článek byla analyzována všechna ubytovací zařízení bez rozlišování konkrétních kategorií.

2. VÝSLEDKY A DISKUZE

2.1 Vliv elektronické evidence tržeb na počet hromadných ubytovacích zařízení

Jedním z předpokladů odpůrců zavedení elektronické evidence tržeb bylo, že se po jejím zavedení zvýší podnikatelům administrativní náklady, což povede k úbytku podnikatelských subjektů. Proto se této otázce věnovala pozornost v dlouhodobém horizontu, aby došlo k eliminaci krátkodobých výkyvů způsobenými jinými faktory.

Tab. 1 Počet hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012–2020

Kraj	Počet hromadných ubytovacích zařízení								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hl. město Praha	845	856	757	797	795	787	816	817	910
Jihočeský	1.288	1.302	1.208	1.205	1.195	1.136	1.178	1.181	1.320
Jihomoravský	879	872	816	813	800	805	858	857	1.020
Karlovarský	504	488	439	471	473	481	526	523	617
Kraj Vysočina	506	505	452	445	443	432	440	434	485
Královéhradecký	1.126	1.116	1.034	1.055	1.036	1.040	1.078	1.074	1.193
Liberecký	1.007	989	866	892	904	861	889	895	997
Moravskoslezský	628	618	569	576	572	578	615	613	719
Olomoucký	499	509	461	465	473	455	483	480	559
Pardubický	374	361	335	341	350	349	354	351	383
Plzeňský	599	573	517	521	519	507	535	528	592
Středočeský	814	805	668	669	682	667	706	688	825
Ústecký	519	513	446	468	473	466	484	483	535
Zlínský	469	463	445	445	453	443	464	459	544
Česká republika	10.057	9.970	9.013	9.163	9.168	9.007	9.426	9.383	10.699

Zdroj: Pisková (2021) dle dat Českého statistického úřadu (2021b) pro jednotlivé kraje

Jak je vidět na Tabulce 1, lze potvrdit, že ve sledovaném období let 2016/2017 skutečně došlo ke snížení počtu ubytovacích zařízení o 161 v rámci celé České republiky. Tento úbytek představuje 1,75 %. Pokud však pohlédneme na celé sledované období, vidíme, že k úbytkům docházelo i v minulosti. Největší pokles byl zaznamenán mezi lety 2013/2014, kdy ubylo 957 ubytovacích zařízení, což představuje 9,59 %. Z tohoto pohledu se pokles o 1,75 % po zavedení elektronické evidence tržeb nejeví jako statisticky významný.

Navíc, když se podíváme na vývoj po roce 2016, vidíme, že už v roce 2018 došlo k nárůstu počtu ubytovacích zařízení. Ten nárůst byl dokonce takový, že jejich počet narostl nad úroveň roku 2016. Lze tedy říci, že po zavedení elektronické evidence tržeb pravděpodobně došlo k navýšení nákladů podnikatelům, ale nemělo to vliv na jejich významný pokles. V roce 2020 došlo dokonce k navýšení počtu ubytovacích zařízení na 10 699, což oproti roku 2016 představuje nárůst o 1531.

Zde je však otázkou, jaký vliv měla v roce 2020 na jejich počet pandemie COVID19. Nárůst mohl být způsoben i tím, že v období, po které platil zákaz poskytování krátkodobých pronájmů, dostávala ubytovací zařízení finanční kompenzaci (Vláda České republiky, 2021). Podnikatelé tak mohli být motivováni legalizovat své podnikání. Pro potvrzení této úvahy však neexistuje žádná statistika.

2.2 Vliv elektronické evidence tržeb na průměrné ceny ubytovacích zařízení za 1 noc

Jestliže měla elektronická evidence tržeb zvýšit poskytovatelům ubytovacích služeb náklady, lze předpokládat, že se toto navýšení nákladů promítlo v cenách poskytovaných služeb. Současně je možné stanovit předpoklad, že došlo k navýšení cen i proto, že se omezil prostor pro podvody a že musely být evidovány všechny tržby. To se dotklo zejména podnikatelů, kteří ubytovávali své hosty, aniž by jim řádně vystavili doklad a tento příjem zdanili.

Že se nejedná jen o akademický předpoklad, ukazuje stav během pandemie COVID19 v průběhu zimní sezóny 2020/2021. Podle Hejtmánka (2021) v tomto období ubytovatelé doklady o pronájmech zničili, čímž se vyhnuli placení svých daňových povinností. Z tohoto důvodu byla pozornost zaměřena na kalkulaci průměrné ceny ubytovacích zařízení na 1 noc (Tab. 2).

Tab. 2 Průměrné ceny ubytovacích zařízení za 1 noc

Kraj	Průměrná cena za 1 noc [v Kč]						
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hl. město Praha	397,31	379,72	411,01	421,98	431,14	457,76	466,93
Jihočeský	354,74	339,04	365,34	375,09	383,23	422,55	429,58
Jihomoravský	500,26	477,33	497,80	506,26	517,20	548,66	536,33
Karlovarský	168,35	163,67	170,07	187,54	202,89	219,72	228,50
Kraj Vysočina	372,76	360,69	383,83	399,28	419,97	448,99	441,87
Královéhradecký	283,79	287,67	298,92	316,48	323,35	332,92	335,61
Liberecký	292,14	279,21	308,26	326,69	333,78	354,39	357,98
Moravskoslezský	342,51	339,04	352,30	349,22	356,80	392,37	383,55
Olomoucký	300,99	296,66	298,92	316,48	323,35	354,39	346,43
Pardubický	354,74	339,04	352,30	349,22	369,55	392,37	383,55
Plzeňský	382,03	365,12	379,39	389,52	397,97	439,45	447,48
Středočeský	397,31	379,72	394,57	421,98	431,14	457,76	447,48
Ústecký	354,74	339,04	365,34	375,09	383,23	422,55	397,76
Zlínský	331,09	327,35	318,20	337,58	344,91	378,84	370,33
Česká republika	346,53	337,73	358,01	369,79	382,87	412,88	411,04

Zdroj: Pisková (2021)

Jak ukazují výsledky, mezi lety 2015 a 2016 došlo k navýšení průměrné ceny ubytování o 13,08 Kč (o 3,41 %). K podobnému nárůstu (o 11,78 Kč; o 3,18 %) došlo i mezi lety 2014 a 2015. Ale při srovnání let 2016 a 2017, tedy první rok od zavedení elektronické evidence tržeb, potom došlo k nárůstu o 30,01 Kč, což je nárůst o 7,26 %.

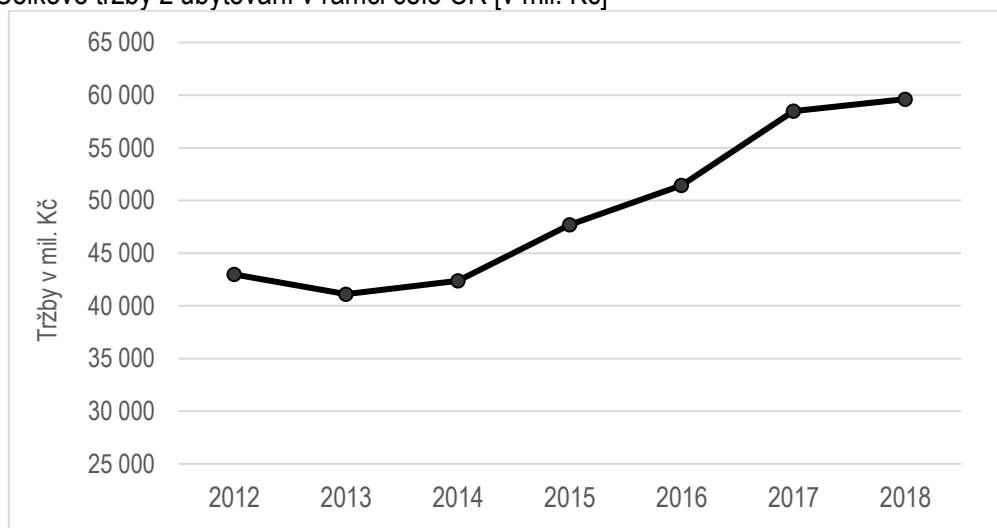
K největšímu nárůstu průměrných cen došlo v Plzeňském kraji o 41,48 Kč (9,43 %). Lze tak připustit, že to způsobila nová zákonná povinnost. Podle výsledků Median (2016, str. 11) navýšení do 10 % avizovalo 34 % respondentů a navýšení o více než 10 % avizovalo 15 % dotázaných podnikatelů.

2.3 Vliv elektronické evidence tržeb na celkové tržby

Pro kalkulaci celkových tržeb bylo využito statistických údajů o počtu celkově ubytovaných hostů a o počtu nocí, které hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v rámci krajů strávili. Přepočet na jednotlivé kraje vycházel z údajů o celkových tržbách v krajích a podílu počtu přenocování v rámci kraje (celá Česká republika měla 100 %).

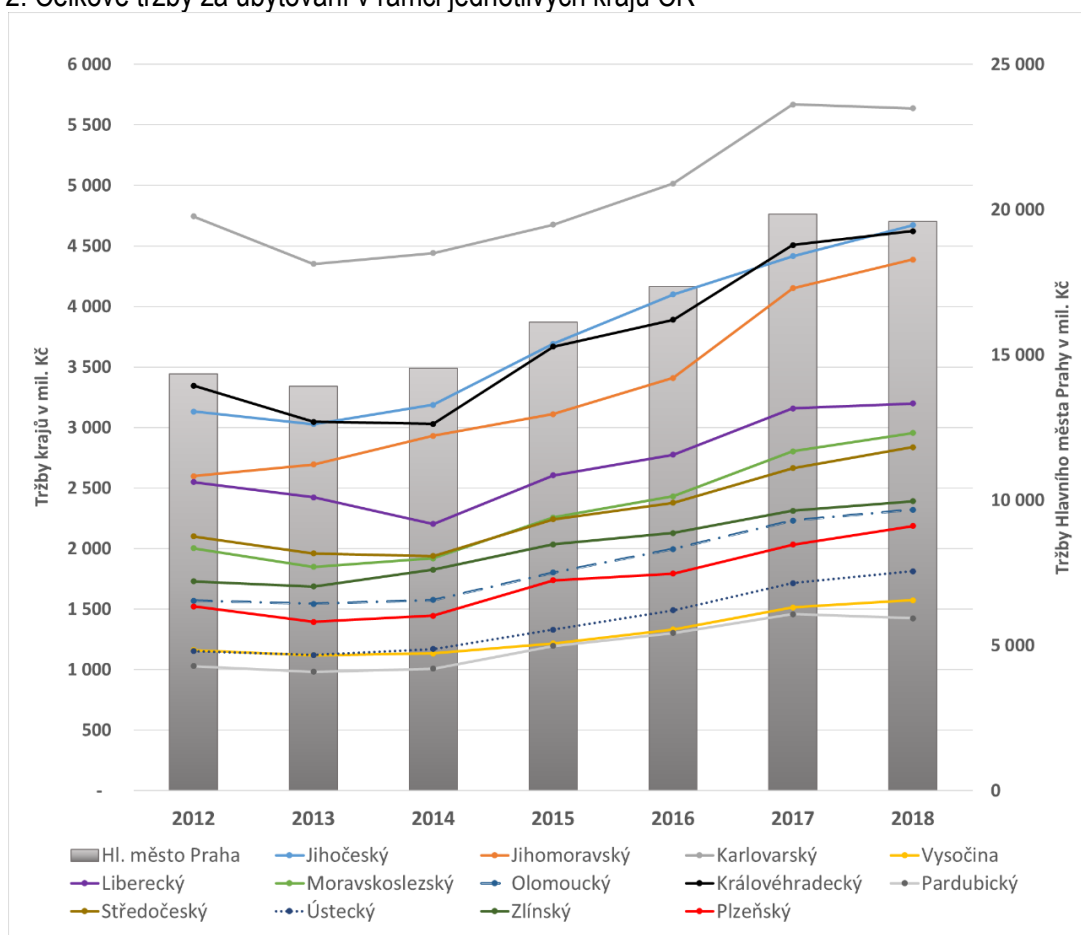
Vývoj celkových tržeb v České republice je znázorněn na obrázku 1. Je v něm vidět, že mezi roky 2016 a 2017 došlo k navýšení tržeb o 7,045 mld. Kč. Jen pro srovnání je uvedeno, že mezi roky 2015 a 2016 byl nárůst 3,729 mld. Kč.

Obr. 1: Celkové tržby z ubytování v rámci celé ČR [v mil. Kč]

Zdroj: Pisková (2021) dle dat Českého statistického úřadu (ČSÚ, 2021a).

Obr. 2: Celkové tržby za ubytování v rámci jednotlivých krajů ČR

Zdroj: Pisková (2021).

Růst tržeb byl samozřejmě způsoben mj. i růstem průměrných cen ubytování. Důležité je, ale zmínit, že spolu s celkovými tržbami se zvýšil i počet přiznaných ubytovaných hostů, kteří průměrně v ubytovacích zařízeních strávili 3 noci. Největší meziroční nárůst (2016/2017) byl zaznamenán v Jihomoravském kraji o 14,50 %, v ostatních krajích došlo k navýšení o cca 10 %. To je jedním z pozitivních vlivů, které mělo zavedení elektronické evidence tržeb.

Zhodnocení vývoje tržeb bylo provedeno rovněž i pro jednotlivé kraje (obrázek 2). Nejvyšších tržeb v rámci všech krajů České republiky je dosahováno v Hlavním městě Praze. Jelikož tržby z ubytovacích služeb v tomto kraji dosahují, jako jediné, desítek miliard, je tento kraj od ostatních oddělen a tržby za sledované období jsou znázorněny vedlejší osou.

Pro posouzení dopadů elektronické evidence tržeb na inkasované tržby v hromadných ubytovacích zařízeních je zapotřebí se zaměřit na období let 2016 a 2017. Pomocí srovnání těchto období bylo zjištěno, že se růst tržeb v jednotlivých krajích pohyboval v rozmezí 8-16 %.

2.4 Vliv elektronické evidence tržeb na výši daňových příjmů

Všechna výše uvedená kritéria velmi úzce souvisí i s výběrem daní. Jak již bylo uvedeno, po zavedení elektrické evidence tržeb došlo k navýšení průměrné ceny za ubytování a celkových vykazovaných tržeb díky vyššímu přiznanému množství ubytovaných hostů. Už z těchto zjištění lze odhadnout, že došlo i k vyššímu výběru daní. Pozornost výzkumu byla zaměřena na dvě stěžejní, kterými jsou daň z přidané hodnoty a daň z příjmů právnických osob. (U fyzických osob nebyla řešena daň z příjmů kvůli absenci rozdělení inkasa daně z příjmů fyzických osob do sekcí podle CZ-NACE v daňových statistikách Finanční správy České republiky.)

Při stanovování zobecnitelných závěrů existovala dále limita skutečností, že v rámci Daňových statistik Finanční správy České republiky jsou výkazy uváděny dohromady pro sekce ubytování (CZ-NACE 55), stravování a pohostinství (CZ-NACE 56).

V případě daně z přidané hodnoty byl sledován počet daňových přiznání (Tab. 3). Ačkoliv není možné přesně určit, jaká část připadá na ubytovací služby, lze vidět nárůst 18,37 % v počtu podaných přiznání v letech 2016 a 2017.

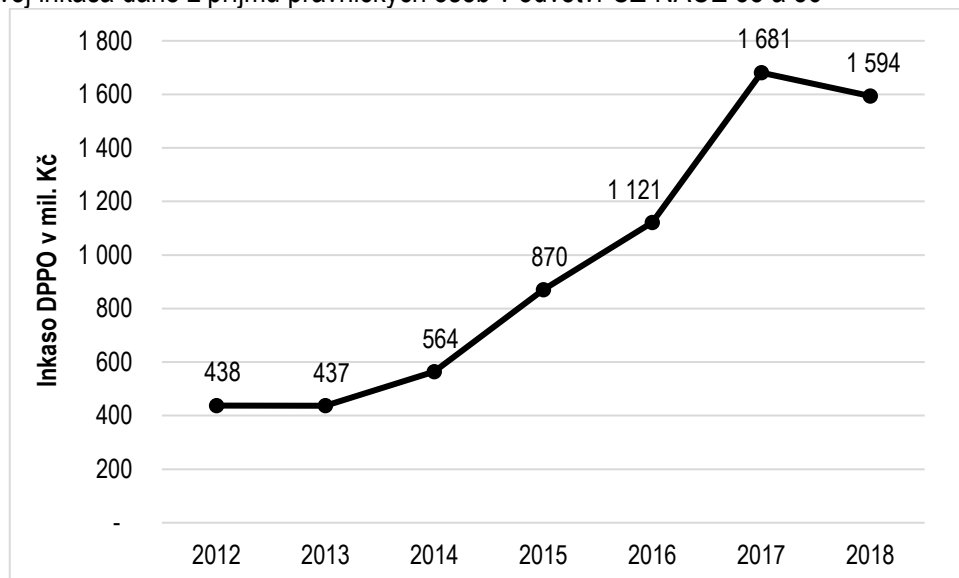
Tab. 3 Počet podaných daňových přiznání (CZ-NACE 55 a 56)

Rok	Počet daňových přiznání
2012	105 065
2013	117 855
2014	141 139
2015	155 537
2016	173 191
2017	212 175
2018	246 498

Zdroj: Pisková (2021) dle Daňové statistiky 2012-2018 (Finanční správy České republiky, 2021a).

Výsledkem bylo rovněž navýšení počtu nově registrovaných plátců daně z přidané hodnoty v segmentu hospod, restaurací a hotelů „o téměř tisíc plátců“ (Ministerstva financí České republiky, 2017).

Graf 3 Vývoj inkasa daně z příjmů právnických osob v odvětví CZ-NACE 55 a 56

Zdroj: Pisková (2021) dle Daňové statistiky 2012-2018 (Finanční správa České republiky, 2021a).

Vyšší inkaso tržeb ovlivnilo i výběr daně z příjmů právnických osob. Přestože není možné od sebe jednoznačně oddělit CZ-NACE 55 a 56, lze vidět meziroční nárůst v letech 2016 a 2017 o 33,31 % (560 mil. Kč).

Na základě výsledků lze tvrdit, že zavedení elektronické evidence tržeb přineslo změnu podmínek na trhu s ubytovacími službami. Díky tomu, že všechny subjekty měly povinnost evidovat své hotovostní tržby, došlo k navýšení priznaných tržeb, což souvisí s větším množstvím priznaných hostů v porovnání s předchozími lety (před zavedením elektronické evidence tržeb v roce 2016). To mělo pozitivní dopad na výši daňových příjmů a také to vedlo k navýšení počtu nově registrovaných plátců daně z přidané hodnoty.

ZÁVĚR

Článek je věnován hodnocení elektronické evidence tržeb. Konkrétně je zaměřen na podnikatelské subjekty v oblasti ubytovacích služeb, neboť ty patřily v České republice do první etapy od 1. prosince 2016.

Důležité oblasti zájmu výzkumu byly: jaký vliv mělo zavedení elektronické evidence tržeb (i) na počet hromadných ubytovacích zařízení, (ii) na průměrnou cenu ubytování, (iii) na celkovou výši tržeb, a (iv) na výši daňových příjmů.

Na základě výsledků analýz lze tvrdit, že se sice potvrdil předpoklad odpůrců elektronické evidence tržeb, že dojde k poklesu podnikatelských subjektů (mezi lety 2016 a 2017 o 161 ubytovacích zařízení), ale už v roce 2018 došlo k jejich nárůstu o 419.

Elektronická evidence tržeb měla pozitivní dopad na růst průměrné ceny ubytování. Dle analýzy se jedná o meziroční nárůst o 30,01 Kč/noc. Vzhledem k tomu, že došlo i k nárůstu počtu evidovaných hostů o cca 10 % ve všech krajích České republiky, zvýšily se tržby v krajích o 8-16 %.

Pozitivní dopad lze sledovat i na příjmové stránce státního rozpočtu. U sledovaných oblastí CZ-NACE 55 (ubytovací služby) a 56 (stravování a pohostinství) došlo k navýšení počtu podaných daňových priznání o 18,37 % a k meziročnímu nárůstu nově registrovaných plátců daně z přidané hodnoty „o téměř tisíc“. V případě daně z příjmů právnických osob je vidět meziroční nárůst v letech 2016 a 2017 o 33,31 % (560 mil. Kč).

Na základě zhodnocení těchto sledovaných ukazatelů lze vyslovit závěr, že elektronické evidence tržeb je účinný nástroj, který mohl přinést změnu podmínek na trhu s ubytovacími službami.

ZDROJE

- Český statistický úřad. (2021a). Hosté a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních. 2021a. Retrieved December 27, 2021, from: <<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU03&z=T&f=TABULKA&skupId=1330&katalog=31743&pvo=CRU03&str=v282>>.
- Český statistický úřad. (2021b). Kapacita hromadných ubytovacích zařízení za vybrané území. Retrieved December 27, 2021, from: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=CRU02&z=T&f=TABULKA&katalog=31742&str=v1291&&u=v1294__VUZEMI__100__3018&v=v1339__KAT__154__1>.
- ČTK. (2016). Kvůli EET končí stovky restaurací, hlavně na vesnici, tvrdí pivovary. 2016. Retrieved December 27, 2021, from: <https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/restaurace-konci-kvuli-eet.A161124_202650_ekonomika_pku>.
- Dušek, J. (2020). Elektronická evidence tržeb: v přehledech. Praha: Grada Publishing.
- European Parliament. (2021). Proceedings of the workshop on Missing Trader Fraud: definition, effects, prevention and solutions. Retrieved December 27, 2021, from: <[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/698731/IPOL_STU\(2021\)698731_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/698731/IPOL_STU(2021)698731_EN.pdf)>.
- Finanční správa České republiky. (2021a). Daňová statistika. Retrieved December 27, 2021, from: <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/danova-statistika>>.
- Finanční správa České republiky. (2021b). Jak to funguje? Retrieved December 27, 2021, from: <<https://www.etrzby.cz/cs/jak-to-funguje>>.
- Hejtmánek, T. (2021). Hosté se „stěhují“ do hor, smlouvy obcházející opatření pak roztrhají. Retrieved December 27, 2021, from: <https://www.idnes.cz/hradec-kralove/zpravy/hory-ubytovani-prazdniny-najemni-smlouvy-krkonose-penziony.A210205_592902_hradec-zpravy_kvi>.
- KDÚ-ČSL. (2017). Pro řemesla a živnosti nemá EET smysl. Retrieved December 27, 2021, from: <<https://www.kdu.cz/aktualne/archiv/2017/pro-remesla-a-zivnosti-nema-eet-smysl>>.
- Klesla, J., & Petr, M. (2016). Andrej Babiš: Není proč končit s podnikáním. Retrieved December 27, 2021, from: <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2016/neni-proc-koncit-s-podnikanim-26764>>.
- Le Bon, G. (1896). The Crowd: A Study of the Popular Mind. New York: The Macmillan Co.
- MEDIAN. (2015). Hodnocení elektronické evidence tržeb živnostníky. Retrieved December 27, 2021, from: <https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1642923-6515040_median_hodnocenieet_v11.pdf>.
- MEDIAN. (2016). Hodnocení a zkušenosti s elektronickou evidencí tržeb (EET): výzkum mezi OSVČ. Retrieved December 27, 2021, from: <https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1845693-6516096_prezentace_hodnocenieet_osvc_v07.pdf>.
- Ministerstvo finance České republiky. (2017). Přesně před rokem odstartovalo jedno z nejdůležitějších systémových opatření k narovnání podnikatelského prostředí – elektronická evidence tržeb. Retrieved December 27, 2021, from: <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2017/ministerstvo-financi-zhodnotilo-rocni-fu-30297>>.
- ODS. (Rok neuveden). 10 argumentů ODS proti EET a 10 lží, kterými se je úředníci Ministerstva financí snaží otočit ve prospěch hnutí ANO. Retrieved December 27, 2021, from: <<https://www.ods.cz/dl/18919/10-argumentu-fakta.pdf>>.
- Pisková, L. (2021). Elektronická evidence tržeb v České republice. Brno: Mendelova univerzita v Brně, Provozně ekonomická fakulta. Vedoucí práce: P. Semerád.
- Radvan, M. & Kappel, J. (2015). Electronic Revenue Registry in the Czech Republic. *LeXonomica*, 7(2): 139-159.
- Semerád, P., Radvan, M., & Semerádová, L. (2021). Tax Fraud in Accommodation Services During the COVID-19 Pandemic in the Czech Republic. *Analzy i Studia CASP = Analyses and Studies*, 1: 23-31.
- Semerádová, L., & Semerád, P. (2016). Změny v evidenci tržeb v České republice. *Trendy v podnikání = Business Trends*. 6 (2): 39-46.

Strana soukromníků České republiky. (2015). EET je jasným vzkazem vlády: Všichni jste podvodníci. Retrieved December 27, 2021, from:<<http://www.soukromnici.cz/cs/blog/eet-je-jasnym-vzkazem-vlady-vsichni-jste-podvodnici.html>>.

Torgler, B., & Schaltegger, C.A. (2005). Tax Morale and Fiscal Policy. CREMA Working Paper Series. Retrieved December 27, 2021, from:<<http://www.crema-research.ch/papers/2005-30.pdf>>.

Ústavní soud České republiky. (2017). Ústavní soud zrušil „náběh“ třetí a čtvrté etapy elektronické evidence tržeb, ale samotnou evidenci neshledal protiústavní. Retrieved December 27, 2021, from:<<https://www.usoud.cz/aktualne/ustavni-soud-zrusil-nabeh-treti-a-ctvrte-etapy-elektronicke-evidence-trzeb-ale-samotnou-evidenci-neshledal-protiustavni>>.

Vláda České republiky. (2021). Hoteliéři budou moci požádat o půjčku se státní zárukou, vláda navrhuje i konec plastových příborů a brček. Retrieved December 27, 2021, from:<<https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/hoteliери-budou-moci-pozadat-o-pujcku-se-statni-zarukou--vlada-navrhuje-i-konec-plastovych-priboru-a-brcek-186172/>>.

Zákon č. 112/2016 Sb., zákon o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 449/2020 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 137/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti evidence tržeb v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, ve znění pozdějších předpisů.

Žurovec, M. (2019). Tři roky s EET: Nižší daně a jejich větší výběr, cílenější kontroly a růst mezd v pohostinství. Retrieved December 27, 2021, from:<<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2019/tri-roky-s-eet-nizsi-dane-a-jejich-vetsi-36750>>.